

بۆ كوردیش سەرۆكیكى نەبیّت؟

نوری بیخانی

من لەم وتارەدا ناپەرژیمە سەر ئەو گفتوگۆ و گەنگەشە و راگۆرپنەو و درێژخایەنانەى نێوان هەردوو مەكتەبى سیاسى (پارتى و یهكێتى) دەربارەى یاسای سەرۆكایەتى هەرێم ، پاشان گواستنەوێ ئەم وتوێژانە بۆ مینبەرى پەرلەمان تا سەرجهەم حزب و پێكهاته جیاوازه كانی كۆمه‌لگای كوردستان قسەى لەسەر بكەن، ئەگەر هەر قسە یەكیش لەم بارە یەو بەكێ ، دەبێ بگوترێ ئەم مشتومڕە خۆى لە خۆیدا ئاماژە یەكە بۆ قوڵكردنەوێ دیموكراسى و زەمینە سازكردنە بۆ دیالۆگى شارستانییانە و چەمكى قبوڵكردنى جیاوازییەكان ، بەتایبەت كە یاساكە بۆ كەسێك یان لایەنێك یاخود شوێنكێكی دیاریكراو دانەنراو ، بەلگۆ پە یووستە بە چارەنوسى نەتەو و نیشتمانێك .واتە بەردەوامى پێدانى ئەم جوړە گفتوگۆیانە لە مەر پێشهاات و كێشه سیاسییەكان لە نێوان هیژە سیاسییەكانى كوردستاندا، ئاماژە یەك و بگرە مۆژدە یەكە بۆ ئێمە كە ئیدى حزبى كوردى كۆى جیاوازییە فیکرى و ئایدیۆلۆژییەكان و مەملانى سیاسییەكانى خۆى دەباتەو سەر میزى دانوستاندن، ئەمەش پێویستی بە دەست خۆشى لێكردنە و ئەركى هەر كوردێكیە كە لە هەر ئاست و شوێنێكدا بیّت هانى ئەم هەلوێستانە و قوڵكردنەوێ ئەو هەناسە دیموكراتییانە بدات و هاوكارى دەسەلاتى سیاسى كورد بیّت لە سەر خستنى پرۆسەى دیموكراسى ، بە تاییەتى توێژى رۆشنبیران كە لەتەك ئەو گوتارە رەخنەییەى ئاراستەى بونیاده سیاسى و كۆمەلایەتییه كانی كۆمه‌لگاو دەسەلاتى دەكەن ، هاوكاتیش دیوێ جوانەكانى ئەو كایانە و لە نێواندا كایەى سیاسى دەوڵەمەندتر بكەن . نەك هوشیاری خەلك كۆیتر بكەن و لەپال پاساوو بیانوى وەناو مەعریفى و فیکرى بە بەردەوامى كایەى سیاسى و دەسەلات بەناشیرینی وینا بكەن، كە ئەم باسەیان زیاترى مەبەستى ئەم نووسینە یە .

بەرەست ئایا شەرمەزارییە نەتەو سەرۆكیكى هەبیّت؟ باشە بوونی سەرۆك چى بە نەتەو دەبەخشى و چى لى دەستینیتەو؟ ئاخۆ هەر كەسێك بوو بە سەرۆك لەگەل خۆیدا دیکتاتۆریەت بەرەم دینى و مەرجه هەلگری گیانى دوژمنكارانە بیّت؟ كورد لە بۆشایى نا ئامادەیی و نەبوونی سەرۆكدا چ سویدیكى كردوو و چ زیانكیشى لێكەوتوو؟ ئەمانە و چەندین پرسىاری تر لە سەرۆبەندى گۆرپانكارییە سیاسییەكانى هەنوكةى كوردستان و پرسى هەلبژاردنى سەرۆكى هەرێمى كوردستاندا رووبەر وومان دەبنەو، كە پێویست بە لەسەر راوستان و لێوردبوونەو و وەلامدانەو دەكەن، بەلام بەر لە وەلامدانەوێ پرسىارەكان و خستنەپووی گریمانەكان، وەك زەمینە خۆشكرن خراپ نییە ئەگەر هەند قسە یەك بكەینە دەروازە ، تا ئەگەر هیچ نەبیّت لە توێی ئەم قسانەدا هەندى سەرەداوى سەرەتایی لەمەر (ترس و دلەپاوكى و گومان و بى متمانەیی) كۆمه‌لگای كوردى بدۆزینەو كە لە ئاست كایەى سیاسى و دەسەلاتى كوردیدا هەیهەتى و رەهەندەكانى بخوینینەو، كە بە داخەو زۆریەى جارەكان لە ساویلکەیی خۆى و بە نا ئاگاییەو ، بەبى خویندەو یەكە ریا لیستیانە و بەچەند پێشمەرجهیكى گریمانەكراو كە زیدەتر بەرەمى هەلچوون و دنەدانن گوزارشت لەو حالەتە دەكەن، كە بەرپای من ئەم هەلوێستە نا جیگیرەى شەقامى كوردى بە جیاوازی ئاست و ئینتەماكانى بەرامبەر سەرکردایەتى و دەسەلاتى سیاسى كورد دەرهاویشتە و رەنگدانەوێ دوو شتە: یەكە میان باكگراوندى دۆگمای ئایدیۆلۆژى و هوشیاری و پەرودەى سەقەتى حزبى .دوو میان کاریگەرییە نێگەتيفكانى ئەو گوتارەى ناوى لەخۆى ناو (گوتارى رۆشنبیری —

بېنگومان ئەمە حوکمىكى رەھا نىيە) كەلەگە ورە كوردنى شت و ديار دەكان و ورژاندنى لايەنە شەرانگىزىيە كانى تاكى كورد و كار كوردن لەسەر سۆز و عاتىفەى خەلك بەولاولە، هېچ ھەولتىكى جدى بەرپرسىارانەى نەداوہ بۆ ئاشتكر دنەوہى (كۆمەلگا و دەسلەت ،خەلك و كايەى سياسى) ، بەم كارەيشى رۆلىكى زۆرى گىراوہ لە بەردەوامى پىدان و هيشتنەوہى (ترس و دلەراوكى و گومان و بى متمانەىيە كانى) تاكى كورد بەرامبەر دەسلەت و سەر كوردىەتى سياسى كورد.

لەسەر ئاستى ئايدىلۆژى و سياسى و كارىگەرى لەسەر بەرھە قىبونى ئەم پىكھاتەى كەسىتى و ئەو تىگەيشتنەى تاك و كۆمەلگا دا دەكرى دوو دىو ببىنن : يەككىيان پەيوەستە بە خەيالدان و يادەوہرى تاكى كورد و ئەزمونى دوورو درىژى لەگەل سەرۆكەكان، ئەو سەرۆكانەى لە بنەپەتدا هى ئەو نەبوون، بەلام بە حوكمى ھۆكارگەلى (مىژووى - سياسى) لەماوہى ھەشتا و ئەوندە سالەى وكمپرانى نەتەوہى سەردەست لە عىراقدا ، مەحكوم بووہ بە گوپراپەلى و ملكەچكر دن ولەژىركار كوردى بپراو حەتمىەتتىكى جەبرىدا (كە پرۆسەى داگىركارىيە) سەرورەى مرۆپىانەى پىشپىلكراوہ و لەھەرچى مافى سەرەتايىيە ببەشكر اوہ و ناچار كراوہ كە سەرۆكى خۆش بوپت ، پىچەوانەكەيشى ھەلبژاردنى مەرگ و سوكاپەتى پىكر دن بووہ.

ئەوہى تريان پەيوەندى بەو وەعز و تەلقىندانە ئايدىلۆژىيە تەسكە ھەيە كە لە خویندنگاكانى حزىدا مىشكى تاكى كوردى پى زاخاودراوہ ، تەلقىنىك كە لە كوپركردنى ھوشيارى و بچووك كوردنەوہى ئىنتماكانى ئەو تاكە بترازىت شتىكى ترى ئەوتوى بەرھەم نەھىناوہ، تا گەيشتوتە ئەو ئاستەى تاكى كورد لە ئامىزى حزبىكدا واگۆشكر اوہ ، نەك بەگومانەوہ بروانىتە ئەوانەى دەرەوہى بىركردنەوہ بازنەى سياسى خوى ، تەنانەت كارى جدىش بكات بۆ ناشىرىنكر دن و كەمكردنەوہ لە توانا و لىھانتووى بەرامبەرەكانى ، تا بە كوشتنى جەستەى بەرامبەرە جىاوازەكانى دەگات (شەپەرەكانى براكوژى پىش و پاش راپەرىن باشترىن و نزىكترىن بەلگەن). بەراى من ئەمەش دەرەنجامى ئەو راستىيەى كە حزبى كوردى لە بنەپەتدا تەنھا كاردانەوہ و دەرھاویشتەى زولم و ستەمى داگىركارىيە ، نەك بەرھەمى گەشەى ھوشيارى سياسى و فىكرى و مەعرفى و كۆمەلايەتى ، بۆيەش دەبىنن لەسەر ئاستى فىكر و سياسىدا نەيتوانىوہ رىچكە و رەوتىكى فىكرى - سياسى ديارىكراوى ھەبىت كە پى بناسرىتەوہ ، لەسەر ئاستى ئىنتما و پىگەياندنیش نەيتوانى كاراكتەر و كادىرىك بەرھەم بەپىنىت كە خودان شوناسىكى سياسى تايبەت بىت كە لەوانى تر جىاى بكاتەوہ ، لەسەر ئاستى نەتەوہ ئەو نەك نەيتوانى ھەلگىرى گوتارىكى نەتەوہى بىت ، بەلكو ھوشيارى نەتەوہىيشى شىواند، كە ھەموو ئەمانە لىرەدا جى باسى ئىمە نىن و ھەول دەدەين لە شوپىنكاتىكى تردا لەبارەيانەوہ بدووين.

ھەموو ئەمانە لەلايەك ، لەلايەكى تر دواى راپەرىن گوتارىك ھاتە ئارا كە ھىچى لە گوتارى جىاوازى كوژى حزبى كوردى كەمترنەبوو ، بەلام بە شوناس و شىواز و مىكانىزمى ئىشكر دنى جىاواز لە حزب . ئەو گوتارە بەناوى رۆشنىرىيەوہ ھات و لە پال پاساوى رەخنەگرتن لە دەسلەت كەم تا زۆر . راستەوخۆ و ناراستەوخۆ بەشداربوو لە قولكردنەوہى گىانى ترس و فراوانكردنى پانتايىيەكانى گومان و بى متمانەى نىوان خەلك و كايەى سياسى كوردى ، ھەرەھا رۆلىكى تا ئاستىك نىگەتيفى بىنى لە ناشىرىنكر دنى كۆى سىماكانى دەسلەت و كائىنەكانى.

ئەم گوتارە لەبرى رەخنەى لۆژىكى و پىشكەشكر دنى چارەسەرى گونجاو و ئەلتەرناتيفى شىاو بۆ كىشەكان . لە جىاتى ھەلاوېركردنى دىوہ جوان و ناشىرىنەكانى دەسلەت و چاكە و خراپەكانى كايەى سياسى و ھەستكر دن بە لىپرسراوېتى، ھەلسا بە نانەوہى جۆرىك لە دوژمنايەتى لونىوان خەلك و دەسلەت و رووخاندنى پردەكانى متمانەى سياسى -

كۆمەلایەتی نیوان نەتەو و سەرکردە و پەرپاندنی رایەلەكان پەیوەندی نیوان تاك و حزب ، هەموو ئەوانەش بەناوی بەرگری كردن لە دیموکراسی و ئازادی، كە دواجار ئەو شەپە پێشمەرچ و بێ چەندوچوونە خستە نیوان ئەم دوو كایە و تاها تە بەناوی فیکرو مەعریفە (گیانی بێ متمانەیی) لە نیوانیاندا قولکۆردەو و ئەركە نەتەوویی و نیشتمانیەکانی تاکی کوردی لەم قۆناغەدا گۆری بۆ شەپری حزب و خەلك.

ئێستا كە ئەم راستییە تالانە دەبینین ، با بیین قسە لەسەر پرسى سەرۆكى هەریم و رەهەندەكانى بكەین و گرنگی و بایەخەكەى لە قۆناغى ئەمپۆی تیکۆشانى سیاسى گەلى كوردستاندا بخەینەروو ، بەتایبەتی ئەگەر ئەو راستییە لەبیری خۆمان نەبەینەووە كە كورد نەك قۆناغى رزگارى نیشتمانى نەبڕیو ، بەلكو هیشتا نەمانتوانیووە دەستمان بگات بەزۆر لەو ئامانجانەى دلتیاییمان پێدەبەخشن سەبارەت بە دۆزى رهوای نەتەوویییمان و ئاییندەى سیاسى نیشتمانیەكەمان.

ئایا بەدریژایی میژوو، تا بەئەمپۆ دەگات نەتەووە هەیه خاوەنى سیمبولی سیاسى خۆی نەبوویت و نەبیئت و شانازی پێو نەكات؟ بۆ فەرەنسییەك شەرمى بەو نیه سەرۆكىكى هەبیئت؟ بۆ ئەمریکەك شانازی بەسەرۆكەكانى بكات؟ لە رۆژەلاتیشدا كەم نین ئەو سەرکردانەى نەتەووەكانیان شانازیان پێو دەكەن و بوونەتە بەشێك لە میژووی گەلەكەیان... تۆ بلی ئیمەى كورد لە عەقل و شارستانییهت و پێشكەوتنى ئەوروپا و خۆرئاوامان تێپەراندىت تا لە هاتنە سەرکاری سەرۆك بترسین و پیمان شەرم بیئت؟ ئەوروپایەك ولات و نەتەووەكانى لەسەردەمی جیهانگیری و بچوكبوونەووى دنیادا ئامادەنین دەستبەردارى تاییەتمەندی و سەرورەى و شوناسەكانیان بن لە پیناوەستوریکى یەكگرتووی ئەوروپى ، بۆ دەبێ كورد لەم قۆناغە هەستیار و چارهەنوسسازەدا نەبیئتە خاوەنى سەرکردەیهك كە هەلبژێردراوى هیزو لایەنە سیاسییەكان و متمانە پیدراوى پەرلەمان و خەلكى كوردستان بیئت . كەسێك بیئتە ئەو بلندگۆیهى گوزارشت لە نەتەووە بكات و خۆی بە هەلگری خەون و خولیا و ئامانجەكانى گەل بزانی نەك حزب؟ چ نەنگى و شورەبیەكى تێدایە كورد سەرۆكىكى هەبیئت بەبیركردنەووە و روانین و دنیابینى و هەلوێست نەتەوویی بیئت (هەر هیچ نەبیئت خۆی بەمولكى كۆى كۆمەلگە بزانی نەك حزب) ؟

من پیم وایە لەم هەلومەرجە سیاسییە ئەمپۆدا بۆ ئەووى كورد دامەزراوە یاساییەكان و ئیدارییەكانى پتەوتر بكات .. یەكپزى شەقامى كوردی لەسەر ئاستى كوردستان بە جیاوازی ئینتەماكانیان زامن و بەرجەستە بكات... هەرەها بیئتە خاوەنى سیمبولیکى نەتەوویی ... تاكو یوانی لەسەر ئاستى عیراقدرا رووبەرووی دەرەنجامەكانى كۆى شەپ و هاوكیشەكان بیئتەووە ... جیا لە حزب و پەرلەمان ، بیجگە لە حكومەت و دامەزراوەى مەدەنى ، پێویستی بە رابەریكیش هەیه كە لەسەر ئاستى نەتەوویییدا نوینەرایەتی بكات . سەرۆكىكە بتوانی متمانەى زۆرینەى زۆرى خەلك بەدەست بەینى و جى بروای هیز و لایەن و گروپە سیاسى و كۆمەلایەتیەكان بیئت و ئامادەیی و توانا و لیھاتوویی ئەووى پیداییت بەسەولى حەكیمانەى خۆى كەشتى دۆزى كورد بگەیهنیت كەنارى ئارامى . ئیدی كورد نابیئت نەك هەر لە لەدایكبوونى سەرۆك بترسى ، بەلكو گەرەكە بە كۆى نیوهند و پێكھاتەكان بەشداربیئت بۆ گەپان بەدواى دۆزینەووى ئەو هیزە مەعنەوى و سیمبولە سیاسییە .

گلەبیەك كە لیڕەدا دەیکەین ئەو هیه ، بەداخووە لە كاتى رەخنەگرتنمەكان لە ئەزموونى سیاسى كوردستان و دەسەلاتى كورد ، لە خویندەنەووى لایەنەنیگەتیفەكان كوردستان بە سیستەمەكانى ناوچەكە و لەلایەنە پۆزەتیفەكانیش لەگەل

سیستمه‌کانی خۆرئاوا و دنیای پیشکەوتوو بەراورد دەکەین ، ئەمەش تەنھا بۆ ئەوەی بیسەلمینین کە رەخنەکانمان راستن و لە بایەخی ئەزموون و دەسەلات و کایەیی سیاسی خۆمان کەم بکەینەو.

لەو تەتە دەنگۆی هەلبژاردنی سەرۆکی هەریم هاتۆتە گۆرپۆ و تا ئیستاش کە خەریکە سویندی یاسایی بخوات ، قسە و باسی زۆر و بە ئاراستەیی جیاواز لە بارەو کراوە و خۆیندەوێ هەمەچەشنەیی بۆ کراوە کە هەر یەکەیان بەرەمی دنیابینیەکی ئایدیۆلۆژی و سیاسیی ، کە من ئەم دیاردەیی زۆر بە ئاسایی تێدەگەم ، واتە ئاساییە هەر کەسیک ، بگرە پێویستە هەر تاکیکی کوردستان و تووێژ لە سەر خال بە خالی بزرگە و ماددەکانی یاسای سەرۆکایەتی هەریم بکات و تیبینی لە سەر جۆر و ماوە و باکگراوندی سەرۆک هەبێت ، تا بەم تیبینی و سەرنجانەیی خۆی بە شداربێت لە دەولمەندکردنی پرۆژە یاساییە کە و گەڵاڵەکردنی یاساسەکی دیموکراسی و شارستانی ، بەلام حوکمدانی پیشووەختە و رەها بە پێوانەیی سیاسی و لە پشتی چاویلکەیی تاریک و رەشی ئایدیۆلۆژی گوزارشتە لە هەژاری مەعریفی و کەم ئەزموونی و کالقامی .

لەم روانگەییەو دەبێ ئەو بەگوتری هەرکەس کە دەبێتە سەرۆک ، یان خۆی کاندید دەکات مەرج نییە لە ناخیدا رۆحیکی شەپانگیژی و مەیلی دیکتاتۆریانە . حەزی پاناخواری هەبێت ، بەتایبەتی کاتی کاتیک ئەو راستییە بێنییە بەرچاومان کە ئەو مەیلانە زاده و بەرەمی ژینگەیی کۆمەڵایەتی و پەرورەیی سیاسی و باکگراوندی ئایدیۆلۆژی ناسراون . کوردیش کە ئەزموونیکی دوور و درێژی لە گەڵ زۆلم و ستەمی دیکتاتۆرەکاندا هەیه ، ئاسان نییە هەر وای بێر لە بەرەمەپێنانەوێ هەمان کلتور بکاتەو ، بەتایبەتی کەسیک کە بۆ خۆی بە شیک بووبێت لە قوربانییەکانی دیکتاتۆریەت و کورپی شۆرش و خەبات بووبێت . دواتر بەرامبەر کی و لە سەر کی بێتە دیکتاتۆر ؟ بۆ دەبێ لە کۆی ئەزموونەکانی دنیا تەنھا ناشیرینەکان بێنن ؟ بۆ تەنھا وینەکانی (هیتلەر و مۆسۆلینی و ستالین و سەدام و . . . هتد) لەم چرکە ساتانەدا بە بەرچاوی خەیاڵماندا بێن و کۆمەڵگاکەمانی پێ زراوتۆقیو بکەین ؟ بۆ وینەکانی (ماندیلا و غاندی و . . . هتد) نەهیننە بەرچاومان و بەیەکەو بە شداربێن لە بەرەمەپێنانی ئەو سەرکردەو کەسایەتیانە ؟

کورد بە درێژای میژووی تیکۆشانی سیاسی خۆی تاکە شتیکی کە زیانی پێگە یاندوو و کە مەتر قسەیی لە سەر کراوە ، نەبوونی سەرۆکیکی نەتەوویی و سیمبولیکی سیاسی بوو کە دواچار کۆی تواناکانی نەتەوویی یەخستبێت و روو و ئاسۆی رزگاری نیشتمانی و نەتەوویی ئاراستە کردبێت و ، شیوەیی چەتریک باوەشی بە سەر کۆمەڵگادا کردبێت بە کۆی جیاوازییەکانی . . . بۆشایی نا ئامادەگی و نەبوونی سەرۆک بۆخۆی کیشە یەکە کە بزوتنەوێ رزگاریخواری نەتەوویی کورد بە دەستیەو نالاندووییەتی و دەنالینێ .

بەبۆچوونی من بۆ قوناغی ئەمپۆی کورد ، تاکو بتوانی لە ئاستی روداوێکاندا بێت و ئیرادەیی ئەوێ هەبێت رووبەرووی مەترسییەکان بێتەو لە سەر ئاستی عیراقددا لە بەرامبەر هەژشە و هەژموونی (نەتەوویی - مەزەبی) عەرەبی ، بۆ ئەوێ کۆی هیژ و توانا سیاسیەکانی یەک بخات و لە پیشهاتە چارەنووسسازەکاندا خاوەنی بریاری یەکلاکەرەوێ بێت ، پێویستی بە سەرۆکیکی هیمن و وردبێن و بویر هەیه ، سەرۆکیکی خۆی بە هەلگری خەم و ئازاری زامەکانی نیشتمان و نەتەوێ بزانی . . . سەرۆکیکی قالبوی تیکۆشان سیاسی بێت و بتوانیت لە هاوکیشەیی مەملانی سیاسیە ئالۆزەکاندا زۆرتیرینی ئامانجە ستراژییەکان دەستەبەر بکات .

ئەمپۆ کە بەرێژ (مەسعود بارزانی) دەبێتە سەرۆکی هەریم و لە ناو هۆلی پەرلەمان و لە بەردەم خەلکی کوردستان و وێژدانی خۆیدا سویندی یاسایی دەخوات ، بۆ تەواوی کورد لەم قوناغەدا دەسکەوتیکی گرنگە . . . گرنگە چونکە

ئامازەيەكە بۇ نەمانى مىكروپى مەملەتتى سىياسى تەسك و ناشەرىفانە... كۆتايى ھاتنە بە سەنگەرگى ئايدىۆلۆژى تارىك و كورتىن... سەرھتا و وىستگەيەكى روونە بۇ يەك گوتار و ھەلۆيىستى سىياسى كورد... ھىمايە بۇ رسكانەوھى سەرلەنوئى رەگەكانى مەتەنە سىياسى لە نىوان ھىزەكانى كۆمەلگا و چرۆكردنى دارى تەبايى و بەيەكەوھەژيانى يەكجارەكى... بەلگەيە بۇ ئەوھى كە ئىدى پردەكانى مەتەنە و ئاشتەوايى سىياسى - كۆمەلايەتى نىوان خەلك و كايە سىياسى و دەسەلاتى كوردى پتەوتر دەبن.

بوونى (بارزانى) بە سەرۆكى ھەرېم وەك ئەوھى شوناسىكى مەزن و جياواز لەوھى پىشتىرى پىدەدات، ھاوكات رووبەرووى ئەرك و بەرپىسارى نوئى و گرنگى نىشتەمانى - نەتەوھى تىرى دەكاتەوھە لەسەر ھەردو ئاستى كوردستان و عىراقدا ، كە پىويست دەكات كۆمەلگاي كوردى بە كۆى پىكھات و نىوھەندەكانى ھاوكارى بىت و پىشتىوانى لىيكات... ئىتر كە تا دوئىنى سەرۆكى (پارتى) بوو، كە ئەمرو دەبىتتە سەرۆكى ھەرېم بە جياوازي ئىنتەماي (ئەتنى - مەزھەبى - سىياسى) ، بىگومان مانايەكى تر دەبەخشىتە كەسايەتى ئەو بەرپىزە... ئەگەرچى گومان لە توانا و لىھاتوويى و دلسۆزى ئەو سەركرەدە سىياسىيە ناكرىت لەوھى نەك تەنھا لە ئاست لىپرسراوئى قوئاغەكەدا دەبىت، بەلكو چاوپرېئى كارو ھەنگاوى باشتر و زىاتىرى لەوھى لەسەر شانىيەتى لىئى دەكرىت... بەلام بۇ بەردەوامى دان بەو مەتەنەيەكى خەلكى كوردستان و ھىزو لايەنە سىياسىيەكانى ، بۇ سەرختىنى كارو ھەنگاوەكانى ، لە پىناو پىكانى ھەموو ئەو ئامانجە سىياسى و نەتەوھىيە ھەنوگەيى و ستراتىژىيەنى بۇ دەستبەكار دەبىت ، پىويستە سەرۆكى كورد و توركمان و كلدوئاشورى... موسلمان و مەسىحى و ئىزىدى... سور و شىن و مۆر و سەوز و زەردى ئەم نىشتەمانە بىت، بەرامبەر خەون و خولىاي ھەموويان خەمخۆر بىت ، لە بەرامبەرىشدا ھەموو ئەوانە ھاوكار و پالپىشت و ھاوھەلۆيىستى بن لە ھەنگاوەكاندا... بەو ئومىدەكى ھەول و شەونخونى سەرۆك و دامەزراوھەكانى تىرى كوردستان (پەرلەمان و حكومەت - حزب و لايەنە سىياسىيەكان - رىكخراوھە دىموكراسى و نىوھەندە رۆشنىرىيەكان) دەستەبەركردنى مافە نىشتەمانى و نەتەوھىيەكانى تىرى كورد بىت لە گەپاندەنەوھى كەركوك و ناوچە تەعرىبكراوھەكان بۇ سەر ھەرېمى كوردستان و دەستنىشانكردى سنورى جوگرافى كوردستان ، بە داخوازىيە رەوايەكەكى بزوتنەوھى رىفراندۆمىشەوھە.